

écskai tapasztalatok

RKP IX. kongresszusa, vala- az 1966. áprilisi plenáris fel- a pártbizottságok figyelem- hozv fokozottabb mértékben foglalkozniuk a tagfelvétellel, a legközelebbi legkezeletesebb, legho- zabb és legelőrehaladottabb einek jelenléte a pártbizor- ben növeli a párt alkotó kez- nyezését és mozgósító erejét. elmult napokban megvize- k: miként foglalkozik a pács- tártbizottság és az alapszerve- e jelentős kérdéssel. Legelő- Laos Dumitru elvtársától, ta elsőfokú pártbizottságának ráól kérdeztük meg:

— Milyen intézkedéseket tett a községi pártbizottság a párt sorainak megerősítésére?

Pártbizottságunk következe- arcol a párt sorainak erősíté- Az RKP KB 1966. is. plenárisa óta szün- ül irányítottuk a köz- an működő pártbizottság- alapszervezeti bürokat arra, felelősséggel, fokozott yességgel foglalkozzanak a tag- felvétellel. Az új párttagok felvé- e irányuló munkát oly módon rezzük meg és irányítjuk, hogy a konkrét lehetőségek ismereté- a jelenlegi követelményeknek felelően, minden termelési rész- fejlődésének távlatát szemér- nyek. Ilyen irányú tevékenysé- ben nagy segítségünkre volt slae Gheorgescu elvtárs május- megjelent cikke.

Pártbizottságunk több alkalom- elemelte büroilésen a tagfel- kérdést. Az elemzés nyomán ettől határozatokat minden ben ismertettük az alapszerve- kkel. A pártbizottság büroja- tagjai rendszeresen részt vesz- az alapszervezetek közgyűlé- seiről, segítik őket abban, hogy javítsák a párt sorai erősítésé- érdekében kifejtett munkájú- Szeitettük az alapszervezeti ókat abban, hogy a havi köz- lelése valóban a kommunista élés iskoláivá váljanak. Késég-

a párt sorainak állandó erősítéséért folytatott munkában

telen, hogy csak akkor állhatunk feladatunk magaslátán, ha rend- szeresen bővítjük és fejlesztjük a pártönkivüli aktivitát. Az eddigiek során csaknem valamennyi alap- szervezetben meghonosodott az a szokás, hogy bevonják a pártönk- ivüli aktív tagjait az alapszerve- zet által kezdeményezett akciók- ba, meghívják őket a nyílt köz- gyűlésekre, feladatokat bízunk rá- juk a különféle gazdasági és tá- sadalmi kérdések tanulmányozá- sában stb.

— Számadatokban hogyan mutatható ki ennek az irányító munkának az eredménye?

— A Román Kommunista Párt Központi Bizottságának 1966. ápr- lisi plenárisától mostanáig pártbi- zottságunk 90 új párttag felvételi kérvényével kapcsolatos határozat- ot erősített meg. Az új párttagok 31 százaléka a KISZ szervezetek-

ből, a többiek pedig a pártönk- ivüli aktivitában tevékenykedő elv- társak sorából kerültek ki. Alap- szervezeteink mellett 342 tagot tar- tunk nyilván a pártönkivüli akti- vákban, ami biztosságot szolgál arra, hogy a jövőben még eredmé- nyesebb lesz a tagfelvételi munka.

— Ertesztésünk szerint nem minden alapszervezetben sikerült megfelelő eredmé- nyeket elérni. Miben látja a hibákat?

— Valóban, az elért eredmények mellett hiányosságokat is észlel- tünk. Így például a négy mezőgaz- dasági termelőszövetkezet 41 bri- gádja közül csak 27-ben tevékeny- kedik pártcsoport vagy pártalap- szervezet. A Steagul Rosu mtsz hat mezei brigádjában mindössze 15 párttag dolgozik. Nem sokkal jobb a helyzet a Timuri Noi és az Ogorul mtsz-ekben sem. Közé- günkben 11 olyan alapszervezet ta- látható, ahol a párttagok száma huszon alul van. Mondanom sem kell, hogy ezek az alapszervezetek nehezebben tudják megoldani sok- réti feladataikat, nem képesek megfelelően érvényesíteni politikai irányító és vezető szerepüket. Ilyen alapszervezetek működnek az In- fratirea kisipari termelőszövetke- zetben, az IRIL helyipari vállala- latnál, a vasúti állomásnál és más helyeken. Ezek az alapszervezetek az utóbbi időben egyetlen új tag- gal sem gyarapították sorait. Hiba az is, hogy egyes alapszerve- zeteknél nem kezelik eléggé igé- nyesen a felvételiüket kérők minő-

ségének kérdését. Ezzel magyaráz- ható, hogy egyes alapszervezetek- ben olyan dolgozókat is sorakiba fogadtak, akik nem valami jó pél- dául járnak a többiek előtt. Így például Kondrát Pál, a Timuri Noi mtsz alapszervezetéből gyak- rabban keresi fel az ivóhelyeket, mint munkahelyét. Breban Teodori pedig verekedő természetűt kell- lett elmarasztalni.

— Az eredmények és hi- nyosságok figyelembevételé- vel milyen feladatot gondol előtérbe helyezni a jövőre va- ló tekintettel?

— Szükséges, hogy ezután is mind a pártbizottság mind az alapszervezeti büro első- rendű feladatának tekintsék a párt sorainak erősítését. Arra kell törekednünk, hogy minden munka- helyen erős alapszervezetek hoz- súnk létre, olyanokat, amelyek ké- pesek biztos kézzel irányítani az egész politikai, gazdasági, társa- dalmi tevékenységet.

A továbbiakban a „Mi a vélemé- ny a párt sorainak megerősítésé- ért kifejtett munkáról?” kérdésre a következő elvtársak válaszoltak:

SZABO SANDOR, az Ogorul mtsz alapszervezetének titkára: — Noha az utolsó év alatt 13 párttag- ot vettünk fel, nem lehetünk meg- elégedve. Alapszervezetünk minden tagjának arra kell törekednie, hogy fokozottabb politikai nevelő mun- kát fejtsen ki a szövetkezeti tagok körében, az arra érdemes elvtárs- kat pedig vonjuk be sorainkba.

BIROS ISTVAN, a Steagul Rosu mtsz alapszervezetének titkára: — Már tavaly szerettnék volna párt- bizottságot alakítani a munka jobb átfogása érdekében. Sajnos, úgy látszik azonban, még idén sem sikerül ezt megvalósítanunk. Nem rendelkezünk megfelelő számú párt- taggal. Ezért alapszervezetünk mun- káját ebben az irányban kell tovább javítanunk.

WICHTNER ADAM, a fogyasztó- szövetkezet alapszervezetének titkára: — Annak ellenére, hogy alapszervezetünk büroja igyekezett foglalkozni ezzel a kérdéssel, eredményeink nem kielégítőek. Szüksé- gesnek látom tanulmányozni és át- venni azon alapszervezetek tapasz- talatait, amelyek több sikerrel dolgo- ztak.

Az alapszervezetek többségénél azt tapasztaltuk, hogy a párt sorai- nak erősítését szervezeti életünk mindennapi problémájának tekin- tük. Ott, ahol a legmegfelelőbb mód- szereket alkalmazzák, az eredmé- nyek sem késlekedtek. A pártbizot- tságunk a jövőben főleg azokat az alapszervezeteket kell hatékonyabban segítenie, melyekben nem sikerült kellőképpen gyakorlatba ültetni az RKP KB ezzel kapcsolatos utma- tásait.

KOCSIK JÓZSEF

Távlatok és távolságok

A napokban senki- nek sem kellett a nap- tárra néznie ahhoz, hogy megtudja: szept- ember közepén, az is- kolai év kezdetén va- gyunk. Mindenkinél előtérbe került az az utca- megváltozott képe. Mintha minden meg- fiatalodott volna a sok ünnepélyes ki- mértéssel és megil- letődöttséggel járó-kelő iskolás láttán.

S ez a boldog izga- lom és ünnepélyesség, amellyel a különböző korú tanulók léptek át az iskola küszöbét, át- ragadt az idősebbekre is, azokra, akik bizony már kezdtek elfelejteni, hogy valamikor ők is izgultak egy-egy néhe- zebbnek tűnő óra előtt. Ezek az iskolakezdő napok egyben egy ki- csit a számvetés nap- jai is. Furcsa mód, ép- pen az utca adta erre a legbeszédesebb pél- dát. Akaratlanul is tu- nujuk voltam egy bizo- nyára hosszúra nyult párbeszéd néhány igen érdekes mondatának.

Két férfi haladt e- lőttem az utcán. Egy- másnak valóságos tü- köképei, csak némi időbeli különbséggel. Az egyik egy tiszony- lehelet, a másik — mek- majdnem a fordítottja. Nagypapa és unokája. Beszélgettek. Pontosa- ban csak a fű beszélt nekimelegedve, széles gesztusokkal s az öreg csupán bólintott, mint aki mindent ért.

— Na már most — mondta a fű —, az a- tömennyig tehát az a- tömennyig használatos, illetve egyesülésekor

het és kell állítani... Az öreg mindentun- dón bólintott. De alig hiszem, hogy sokat ér- tett az egészről. Mind- ketten csakhamar be- kanyarodtak az épülő szálloda előtti kis park- ba. Ott az egyik padra telepedve, a fű az éven- nyő végével ábrákat rajzolt a homokba, úgy magyaráztam tovább a bonyolult problémát.

mosolyognak. Ma pedig a tizenegyedikes, vagy éppen egyetemista unó- ka az atomenergiát ma- gyarázza, amellyel az ember újításteremtőti magakörül a világot. Micsoda távlatok! És micsoda távolságok! Két horkok, két világ egy rövid emberöltő a- tall.

Számdra, mindezt egé- szen természetes volt. S éppen ez az elgón- dolkoztató. Egy ember- öltő a történelem során alig számi valaminek s mégis mekkorát „álto- zott a világ. A nagypapa, ha iskolába járt, még a misztikus, vallásos vi- lágleléményt tanulta. A- dómól és Éviát, amin ma már az elemisták is

megjövünk közöljük

lyan az IGA labdarugó csapatával mérkőzik a tartományi bajnokság keretében.

AZ UTA JATEKOS KERETÉ- BEN némi változás állt be. A szak- vezetőség úgy határozott, hogy az előkezezőekben eltekint Don- ciu szerepeltetéséről. A keménykö- tésű, jó lövésű csatár sérülése óta nem tudott visszakerülni az együt- tesbe. Egyelőre nem kérte kiadatá- sát. Nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket Udrea sem, ezért el- engedték a fiatal, nemrég igazolt csatárt, Dumitrescu edző elmon- dotta, hogy a huszas keret tagjai közül Tirlea és Igna egyelőre be- tegállományban van, az ifjúsági központosítást. Dobit pedig kölcsön- adták a CFR-nek. Az előkezező hetekben két tehetséges, saját ne- velésű fiatal, Bodavai és Sima- val fognak többet foglalkozni és igyekeznek majd beépíteni őket a csapatba.

OREGHIUK TALÁLKOZÓ. Te- mesvári alapításának 700. évfordu- lója alkalmából vasárnap számos sporteseményt rendez a jubiláló szomszédváros. A város válogatott- ja egy elsőosztályú jégkorcsolya klub- csapatot lát vendégül. A nemzetköz- i találkozó előmérkőzése érdekes

labdarugó csemegének ígérkezik: Temesvári és Arad oldboy váloga- tbtja mér majd össze erejét. Az aradi öreg fiúk csapatában szere- pelni fog többek között Hevesi, Kiss, Vass, Dusan, Farmati, Szics, Kapas, Dan, Mercea, Pecusvici, Merle, Jurcă, Hărăn, Don, Pene- ki, Schwartz, Bătrîn, Dumitrescu, Reinhardt, Tăucean, stb. A teme- vári „nagy öreg” csapatából sem fognak hiányozni a „márkás ne- vek”: Franciscovici, Boros, Andro- vici, Ritter, Rodanu, Andreescu, Cojocaru, Gîrlău, Reuter, Ko- vács, Bădăntu, Zeană és mások. A találkozó visszavágójára jövő szerdán, szintén előmérkőzésként, az UTA stadionban kerül szó.

A JO RAJT — FEL SIKER. tartja a sportközmondás. A Vago- nul ifjúsági csapata a vasárnap indult bajnokságban jó rajtot vett. Az IGA ellen, fölényes játékkal, 10:0 (3:0) arányban nyert. Du- san edző csapata (Bătrînă — Rosu, Rusu, Dragos, Korpás — Tivadar, Dusan — Popescu, Bodea, Bro- sbvski III., Dodeanu) az egyik csúcsa a bajnokságnak. Gólszer- zők: Brosbowski (6), Popescu (2), Dusan és Bodea.

OROSZHEGYI KAROLY

Aradi sakkozó az országos döntőben

A közelmúltban bonyolították le az országos sakkbajnokság közép- döntőt, melyekre a selejtező mér- kőzéseken elért eredményeik alap- ján Demian Valer és Vajda Pál minősültek. A két aradi fiú nagy- szerűen szerepelt a jelentős erőpró- bában és főleg Demian eredménye kiemelkedő, aki a bucaresti csop- ortban igen erős mezőnyben a ne- gyedik helyen végzett és ezzel jogot nyert arra, hogy novemberben részt vegyen a fővárosban tartandó or- szágos döntőben.

Hosszu évekre visszamenőleg nem fordult elő, hogy Halik Ivá- non kívül másvalaki képvisel- volna városunk színeit az ország- legjobb sakkozóinak vetélkedőjén. Demian az elért pontok alapján, a minősítésen kívül megkapta a mesterjelölt címet. Tekintve véve a fiatal játékos elméleti tudását,

valamint az utóbbi versenyeken él- ért eredményeit, kíváncsian várjuk helytállását Florin Gheorghiu, Ci- oclăreanu, Ghitecu, Părtos és a töb- biek társaságában és reméljük, szereplésével tovább fogja öregbi- teni városunk sakk hagyományait. Vajda a marosvásárhelyi csop- ortban a negyedik helyet foglalta el, az elért pontok alapján szintén megkapta a mesterjelölt címet, de balszerencsére ebből a csoportból csak az első három helyezett minő- sült az országos döntőre. Vajda szereplésére jellemző, hogy ugyan- annyit pontot szerzett, mint a nem- zetközlelés is jól ismert Günsber- ger sakkmester.

Demian és Vajda szereplése an- nál dicsegetősebb, mert mindkét Haliknak, Dénesnek és Jánosival együtt már öt mesterjelölt fémjelzi városunk sakk-sportját.

R. T.

Kulturális, művészeti és sport- megmozdulások a Termés Napja alkalmából

Vasárnap, október elsején országsserte megünne- plik a Termés Napját. Ez alkalomból városunkban is számos rendezvényre kerül sor.

Délelőtti sporttalálkozókat tartanak labdarugó- ban, kézilabdában, kosárlabdában és röplabdában. (Ezekről részletesen holnap lapasármunkban a Hét- végi sportműsor rovatban tájékoztatójuk olvashat- nak).

Vasárnap este a KISZ városi bizottsága Ifjúsági karnevált rendez. A résztvevők este 6 órakor indul- nak az Állami Színházról a Marospart felé, ahol a karnevált tartják.

A külső városnegyedekben és az Aradhoz tartozó községekben gazdag kulturműsor és érdekes sport- rendezvények várják a lakosokat.

GAJBAN, PERNYAVABAN ÉS KISSZETMIK- LÓSON 5 órai kezdettel a kulturothozok együttesei szórakoztatják majd a lakosokat.

VLADIMIRESCUN a vasutas klub műkedvelői vendégcsapatának reggel fél 10-től kezdve, majd fél 11 órakor a Vladimirescu Recolta az Aradi Indag- rarával játsszik labdarugó mérkőzést. Ugyanakkor kerül sor a Vladimirescu és az Aradi Tanulók Sport- iskolája I. csapatának kézilabda találkozójára.

ANGYALKUTON délelőtti 10 órakor torna és ökölvívó-bemutató lesz, majd délután 2 órakor a Vagonygyár műkedvelői kezdik meg kulturálismu- sorukat.

FAKERTEN reggel fél tíz órakor a helybeli kul- turothon műkedvelői, majd délután fél 4 órakor a Teba, a Gépjármű Üzem és a Vörös Trüko gyár e- gyüttesei szórakoztatják a közönséget.

15.30. Műsorismertetés: 13.10. Egy dal hozzád: 14. Iskolások- nak: 14.15. Irodalmi műsor: 15.05, 21.05, 22.45. Közlemények: 15.40. Vetélkedő a közönséggel. (Ismétlés): 16.30. Szimfonikus ze- ne: 17. A haza szolgálatában: 17.10. Találós hangverseny: 17.40. Mezőgazdasági híradó: 18.05. Az ifjúság antennája: 18.40. Román melódia hangver- seny: 19. Sport: 19.30. Zenei va- riété: 19.40. Egy dal az Ön ci- mére: 20.30. Dal-magazin: 21.40. Lirai dalok: 22.15. Időjárásjele- nés: 2.

BUKAREST II.

Hírek: 7.30, 8.30, 10.12, 14.17, 19.21, 23.05. Népi muzsika: 11.18, 12.06, 13.18, 18.40. Opera- részletek: 11.40, 17.10, 20.40. Műsorismertetés: 12.03. Operet- részletek: 12.25. Szólisták, együt- tesek: 12.45, 13.40, 15. 15.50 22. Tudomány a haza szolgálatá- ban: 13.30. Déli hangverseny: 14.08. Közlemények: 14.40. Köny- nyüzene: 15.05, 16.17, 17.55, 19.03 19.30, 21.05, 0.10. Szimfonikus zene: 16.15, 18. 22.30, 23.22 Orvosi témák: 17.45. Kulturális műsor: 18.25. Spanyol nyelvle- ke: 19.10. Román turistika: 19.40. Mese: 20.30. Rádió-maga- zin: 21.30. Jegyzetek: 22.15. Ro- mán dalok: 23.07.

hova menjünk hol szórakozzunk

filmek

MURESUL: Surcouf, hét tenger- tigris (8.10, 12.14, 16.18, 20). STUDIO: A fekete párdúc (10.12, 15.17, 19.21). IFJUSÁGI: Sasok között. Ki- egészítés: A gondolkodás eszközei (10.14, 16.18, 20). VICTORIA: X komizár. Ki- egészítés: A színes mosolya (11.14, 16.18, 20). Szombat és va- sárnap reggel 9 órakor: A kis ál- modozók. PROGRESUL (Ujrad): Veszé- lyes feleség (15). A három test- ör (17, 20, vasárnap 10 órakor ma- tiné). SOLIDARITATEA (G4): Wer- ner Holt kalendjai (16.30, 19.15, vasárnap 10 órakor matiné). MIKELAKA: A postakocsi. Ki- egészítés: Ki találta meg a kesz- tyűt. (Szombat 17.19, vasárnap 15.17, 19 órakor). GRADISTE: A névtelen csillag.

rádió

Péntek, szeptember 29.

BUKAREST I.

Hírek: 5.30, 6.30, 7.9, 11.13, 15.16, 18.20, 22.24, 2.55. Gazdasági krónika: 11.03. Köny- nyüzene: 11.18, 12.25, 13.13, 14.30, 18.50, 20.30, 22.50. 0.05. 2.22. Vízjárásjelentés: 11.50. Szó- listák, együttesek: 12. 12.15, 18.25. Népdalok: 12.45, 13.30.

Zárt ülés

(Folytatás az első oldalról)

altából kivetkezett gőpkocsivezető- ek a védelmére fel lehet hozni? Mi- lentsége lehet annak, aki ittas fej- el nekírt egy védelem nőnek és becsületébe gözöl. Ugy látszik azonban vannak, a- jk még Cojocaru alaváló tetteire is tagyalnak mélységet. A védője azt elkeltte, hogy ami történt, az az al- zóhol befolyása miatt vált lehetsé- gesé.

Ezek szerint az alkohol lenne a gúnos, a vádlott? Nem, ügyvéd ur! Fihás az érvelése, hiszen nem az tal kényszerítette magát a sofőre, hanem fordítva s ha utóbb mégis a szesz lett az erősebb és elnyelte az embert, az is az utóbbi vétke!

Az az állítása meg teljes egészé- ben képtelen, hogy a vádlott nem elvetemült, nem romlott, hanem olyan elem, mint a legtöbb a tár- sadalomban, hiszen „eddig” még büntetve sem volt. Ugy érzem, ez ellen a minket, sokakat ért vád el- len határozatlan tiltakozom kell. Ki kell itélnünk a védelem- nek ezt a különleges módját, a- melynek kényere: megvádolni, be- mocskolni mindenkit, hogy ne ri- jon ki közülünk a gonosz. Furcsa és érthetetlen felfogás érdemként emlegetni azt, hogy valaki „eddig” még nem volt büntetve. Az én leg- több tudomásom szerint, a becsü- let az emberek döntő többségének olyan természetes tulajdonsága, a- kár a fogékonyak, a szolgálat- készség, az őszinteség, vagy bár- mi más.

Nem csodálom, hogy az ilyen vé- delem nem sokat nyomott a latba, amikor a bíróság az ítéletet meg- hozta.

Az ítélet

Feszült csend terpeszkedik a re- remben, amikor az elnök és a népi

A tartományi Szeptember 1-ütem egyik nemrég átadott részlete.

Minien-onnan Leírólí-arról

Állami zászlónk története

A román trikolorra vonatkozó első írásos dokumentum 1834-ben kelt. Abban az évben — Alexandru Ghica fejedelem kérésére — hivatalos okmányban határozták meg a kereskedelmi hajók és a román hadsereg zászlajának színeit. Az okmány a katonai zászlóra vonatkozólag ezeket írja: „A zászló színe legyen piros, kék és sárga, közepén csillaggal és sassal”. A hadseregben azóta is ez a három színű lobogó használatos, neha az évi zedek folyamán a heraldikus minták és színek elhelyezése a zászlórudhoz viszonyítva többször változott.

Az 1848-as burzsoá-demokratikus forradalom idején ebből a színösszetételből alakult ki a román állami zászló. Az ideiglenes kormány 1848. június 14-én kelt 1. számú Dekrétuma előírja, hogy a „Román Ország zászlaja legyen háromszínű: kék, sárga és piros” és selymén viselje a munténiai mozgalom felszavát „Igazság, testvériség”. Egy hónappal később kelt Dekrétum utasított arról, hogy a zászlórud mellett legyen a kék, a sárga, majd a piros...

Miután az ország belügyeibe beavatkozó idegen ellenforradalmi

csapatok 1848 szeptemberében levertek a munténiai mozgalmat, a forradalmi hatalom három hónapja alatt hozott több haladó jellegű reform felszámolásával egyidejűleg megtiltották a piros, sárga, kék állami zászló használatát is.

A fejedelemség egyesülésének napjaiban ismét bevezették a trikolor. Jelentősége ezúttal azonban szélesebb értelemben nyert: nemzeti jelképpé vált. Most már magában foglalta és megtestesítette a testvérszereget is — amint azt Alexandru Ioan Cuza fejedelem mondotta 1863. szeptember elsején, amikor a cotroceni-i síkon a hadseregnek átnyújtotta a zászlót.

Mihail Kogălniceanu különben a román állami zászló eredetét és jelentését méltatva, 1867-ben a következőket mondotta: „A trikolor... nem pusztán a fejedelemség egyesülésének a zászlaja. Sokkal több annál: magának a román nemzetnek a zászlaja”.

Az egyesülés idején a zászló színe — az 1848. évtől eltérően — a zászlórudra merőlegesen helyezkedtek el. 1867 után N. Golescu javaslatára ismét úgy helyezték el, mint 1848-ban, vagyis párhuzamosan a zászlóruddal. A színek elhelyezése így maradt napjainkig.

A vastuskó — az Eminescu és a Griselinai utca sarkán — Temesvár egyik heveszítés emléke.

Tudja-e, hogy...

...Mihail Sadoveanu, a nagy román író eredetileg színesnek készült és 65 évvel ezelőtt a Stoenescu féle bukaresti színi akadémia hallgatója volt.

Leonardo da Vinci, világhírű képi és művészi alkotásai mellett mintegy 7000 oldalnyi különféle feljegyzést hagyott hátra. A kéziratok érdekessége, hogy a művész valamennyit balkezzel, méghozzá jobbról bal felé haladó írással írt. A kései művészet történetének tükrölve kell e műveket tanulmányozni.

...II. Maximilian bajor uralkodó 1704-ben azért fosztották meg trónjától, mert egyetlen délután 3,5 millió dollár értékű állami aranyat biliárdozott el.

...A Déli sarkvidéken felfedezett gazdag szénrészletek igazolják azt a feltételezést, hogy valamikor itt is tropikus erdőföldségek voltak.

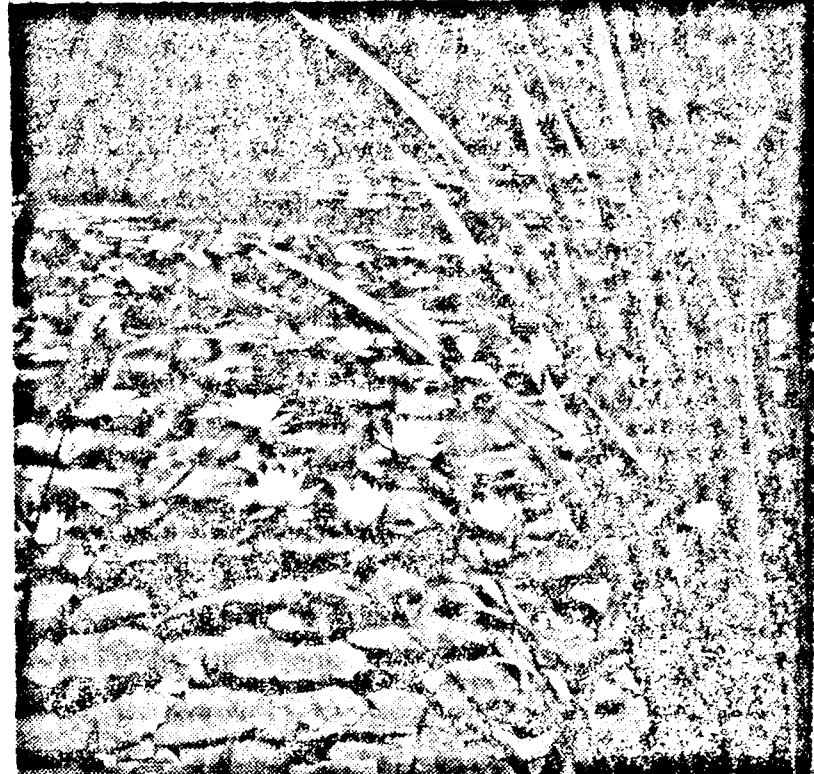
...Több, mint 100 000 kilométernyi elektromos távvezeték hálózata van országunkat. Ebből több, mint 40 000 kilométer nagyfeszültségű távvezeték — ezzel körül lehetne övezni a földgolyót.

...A terhesesség ideje alatt veszélyes a dohányzás a fejlődő gyermekre nézve. Az oxfordi egyetem végzett tanulmányok szerint azok a nők, akik naponta 1—8 cigarettát szívnak el, 20,8 százalékkal több halott gyermeket hoznak világra, mint a nemdohányzó nők. A szenvedélyes dohányosoknál (naponta több mint 10 cigarettát) ez a százalékos arány 29,5-et tesz ki.

Román gyártmányú légitaxi

Isosif Silimon, a brassói városi vállalat mérnöke új típusú személyszállító repülőgépet szerkesztett. A légitaxi 9 méter hosszú, szárnysszélessége 12,4 méter, motorja 300 lóerős. Hat személyt, vagy 600 kilós rakományt szállíthat. Az új repülőgép 150 méternél kisebb kifutópályán le- és szállíthat vagy felszállhat a városok belterületén létesített kis repülőtereken is. A teljesen fém-ből készült repülőgép az első ilyen típusú hazai gyártmány és a legkorszerűbb hasonló ki-földi gépek színvonalán áll.

A román repülőgép konstrukciójában részt vett a régi brassói IAR gyár több szakembere.

TAVIROZSAK

Cseppek a nagyvilágból

Nigériában olyan növényt fedeztek fel, amelynek gyümölcse 1500-szor edesebb a cukornál és 400-szor a zaharinnál. A felfedezést a Chikagói Vegyszereti Társaság honlapján nyilvánosságra hozta. Az említett növény gyümölcse vörös színű és hasonlít a szőlőre. Szakértelmények szerint ez a világon a legédesebb természetes termék.

Egy nyugatnémetországi orvos feltalált egy hatékony, amelyet sikerrel alkalmaznak a horkolás ellen — jelentette be a Deutsches Aerzteblatt. A feltaláló — dr. Knauer Hermann — szerint, a horkolás nemcsak esztétikai szempontból hátrányos, de káros hatással van a szív működésére és a vérkeringésre is. Ezért alvás idejére horkoló pácienseinek fejt a ajak felett szorosan átkötött a különleges hámhál.

Németország SZK után Hollandia a második európai ország, ahol bevezették a színes televíziót. Előirányzat szerint október 1-től Hollandia két televíziós programja hetente hetenként mintegy 7 óra színes műsort közvetítenek. 1970-ig valószínűleg a színesműsor közvetítése is megkezdődött.

tés heti 22 óra lesz. A kormány már bejelentette, hogy jelentősen növelik a színes televízió tulajdonosok előfizetési díját.

Két japán diák 49 órán át, 12 méter mélységben a víz alatt egy vashordóban tartózkodott. A kísérletnek célja volt megállapítani, milyen hatással van az agyra, a tüdőre, a szívre a víz alatti tartózkodás. A kísérlet után az orvosok megállapították, hogy a két diák tökéletesen egészséges.

A Tokiói Orvostudományi és Fogászati Egyetem azért folytat ilyen kísérleteket, hogy megállapítsa, mennyiben bírja az ember a víz alatti életet, mert a leendő hidak alapjainak alapozása szükségessé teszi majd, hogy a munkások hosszabb ideig tartózkodjanak víz alatt.

Az ősi Kaluga városban, ahol Csolkovszkij orosz tudós, a rakéta-építés tudomány megalapítója élt és dolgozott, úrhajózási történeti múzeumot létesítenek az első szovjet mesterséges hold felbocsátásának (1957. okt. 4.) tizedik évfordulója alkalmából.

A múzeum anyaga a légzőző- és a repülés- és a rakéta-technika történetét fogja szemléltetni. Külön tiszteletet szentelnek Csolkovszkij munkásságának.

A múzeum épületének kupolájában planetáriumot rendeznek. Az épület egyik salát teljes egészében csillagászati naptár foglalkoztatja majd el. Mellette elektronikus dikátorokat állítanak fel, amely 800 úrhajózási kérdésre adhatnak választ.

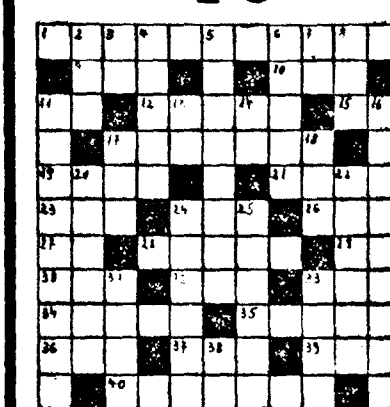
A sevillai nemzetközi hajózási történeti kongresszus résztvevői több között megvizsgálták az atlanti óceáni hajózási történetének problémáit. Két tézis is szembekerült a kongresszuson, nevezetesen azoké, akik azt állítják, hogy a vikingek fedezték fel Amerikát és azoké, akik szerint Kolumbusz Kristóf volt az első európai, aki az új kontinens földjére lépett.

Az idei turisták évdában alpinista lette halálát a Mont-Blanc hegységben és 70 különböző helyszíneket szelődött. Tavaly 27 alpinista vesztette életét. A mentő munkálataknál 42 esetben helikoptert és repülőgépet, 33 vegykaravánt és 9 gyalogkaravánt vettek igénybe.

Nancy de Ferrer venezuelai Maracaibo városban hatosikre született. A hat közül csak két gyermek maradt életben: azokat inkubátorba helyezték. Három gyermek embriónális állapotban, a negyedik pedig a születés pillanatában halt meg.

Négy évvel ezelőtt ugyanebben a városban ötösikre született, akik élnek és normálisan fejlődnek.

A Termés Napja

VIZSZINTES: 1. Szociális gazdasági szervezet, amelybe hazánk parasztsága tömörült. 9. Helyhatározó. 10. Kettő. 11. Angol gépkocsik jelzése. 12. Korszerű lokációs eszköz. 15. Személyes névmás. 17. Műszer, mellyel a mezőgazdasági egységek egyre nagyobb területet érnék el. 19. Régi török váltópénz. 21. Hajzat. 23. Férfinév. 24. Afrikai állam (ékeletesleg). 26. Puszták. 27. Fűszer. 28. A Termés Napja. 29. Fonetikus mássalhangzó. 30. Idegen női név. 32. E. Y. V. 33. A. paállat. 34. Minta. 35. Alá fessék rak a fessék. 36. E. S. A. 37. Régi orosz uralkodó. 38. R. T. E. 40. Szociális juttatás, amelyben a parasztságnak is részesül.

FÜGGŐLEGES: 2. Gabona. 3. Puszták. 4. Bulgáriai nyaralóhely a Fekete-tenger partján. 5. Elősegít a mezőgazdasági termelés fokozását. 6. Gyümölcsös. 7. Lánsszem — románul, fonetikus. 8. Fizikai fogalom. 11. A mezőgazdasági beltér és sokoldalú fejlesztését segíti elő. 13. Patakván van! 14. Névelő. 16. Gazdasági ág, amely nagy jövedelmet biztosít az egységeknél. 17. Északi pénz. 18. Dohányos te. 20. Pénzügyi isten. 22. Doktori (ékeletesleg). 24. Román zeneszerző, akit 1931-ben városunk díszpolgárává választottak. 25. Kávé. 31. Sipfajta (névelő). 33. Mondd, hogy adjon kölcsön (ékeletesleg). 38. Gally.

HUMOR

— Gondolja, hogy a sárgarépa valóban javítja a látást?
— De még mennyire! Egyetlen nyúl sem fut semmiüveggel.

— Apukám, férjhez megyek.
— De hiszen csak tíz napja ismered a fűt. Szereted őt?
— Ez az én dolgom!
— Ő szerel téged?
— Ez az ő dolga!
— De hiszen egyiknek sincs jövedelme. Miből fogtok élni?
— Ez a te dolgod, apukám.

— Egy könyvet szeretnék vásárolni.
— Utoljára könnyű olvasmányt?
— Mindegy, autótul vagyok.

Erekes kísérlet a tej tartósítására

Az angol szakemberek két hónapig is frissen el tudják tartani a tejet. A módszer a következő: a tejet két másodperc alatt 280 C fokra hevítik fel, majd azonnal lehűtve sterilizált tartályokba öntik és légmentesen lezárják.

Befejezés előtt áll a világ legnagyobb televíziós tornya, az 537 méter magasságú moszkvai torony.

Orvostudományi érdekességek

Dr. Christoph Scholtissek, a geisleni egyetem biokémikusa felfedezte a nátházal vírusának létezését. Laboratóriumban sikerült „ártalmatlanná” tennie a nátházalvirust, illetve ellensúlyozni annak káros hatását.

Az ártalmatlanná tett vírusok bejutnak ugyan a sejtekbe, de nincs káros kihatásuk, mint a fertőző vírusoknak. Felfedezték tehát a veszélyes vírusok ártalmatlanná tételének módszerét. Az utólagos kísérletek bizonyítják majd be, hogy az eljárás gyakorlatban alkalmazható-e.

Az Akadémia kolozsvári fiókjánál és a kolozsvári 1-es számú klinikán dolgozó kutatók tanulmányozzák, hogyan reagál az emberi szervezet a műve beültetésére. Megállapították többek között, hogy a műve azonosítást, hogy eltávolítja a vérből a mérgező anyagokat, már működésének első percétől kezdve általános serkentő hatást fejt ki az egész szervezetre. Ez megnyilvánul a fehér vérszövetek jelentős szaporodásában és a fibrinogénok hatása, vagyis a vér összetételében található fibrinogénból alakult véralvadék eloszlásának fokozódásában. Feltételezik, hogy a fibrinogénoldó hatás fokozódását a fehér vérszövetek által kibocsátott enzimek váltják ki. A kolozsvári kutatók megfigyelései nagyon fontosak elméleti és gyakorlati szempontból a művekezelés alkalmazásában.

Picasso Párizsban élt, amikor a náci csapatok bevonultak Franciaország fővárosába. A magasrangú tiszték gyakran felkeresték a nagy művész műtermét. Picasso minden alkalommal megajándékozta a hivatalos vendégeket híres festményével, a Guernica-nak másolatával, amelyre egyetlen szót írt „Souvenir!”

Egy alkalommal az egyik látogató — a hitleri Németország titkos szolgálatának magasrangú tisztje — megkérdezte a művészt:

— Ez az Ön műve?
— Nem, az Önöké — válaszolta Picasso.

A Hold titokzatos „könnyei”

- Legenda és valóság
- Mik a tektitek
- A tiszteletre méltó kor: 680 ezer — 30 millió év

A keleti népek hagyománya „tűzköveket”, égből hullott „drágaköveket”, „a Hold könnyeit” említi, amikor a titokzatos, ismeretlen eredetű kővekről, a tektitekről beszél. Az évezredek keresztlátásai, a szájhagyomány, a csodálatos történet fűződött hozzájuk és sokar varázserő tulajdonított nekik.

Korunkban természetesen a tudomány is komolyan kezdett foglalkozni velük. A Nobel-díjas Harold C. Urey professzor az első, aki megkísérelte megfogni a tektitek titkát. A legutóbbi időben O. A.

Shaeffer és Zähringer között átfogó munkát ezzel a sokat vitatott kérdéssel kapcsolatban.

Mik tehát a tektitek? Közös tulajdonságuk üvegszerű csillogásuk és aerodinamikus formájuk. (Innen származik „Könnycsepp” elnevezésük). Általában nem túl nagyok, átmérőjük 1—2 centiméter. Ritkán érik el, vagy haladják túl a 10 centiméteres átmérőt. Színük zöld, o-aj, vagy barna.

A tektitek nagyobbnál mennyiségben Földünk nagy vidékén találhatók. Ezek szerint ismerünk Csehországból származó moldavitokat, az Egyesült Államok Texas és Georgia vidékén előforduló bediasitokat, valamint a Csendes-óceán vidékén

fellelhető australiteket, indokiniteket, javaniteket. Nagyobb mennyiségben bukkantak tektitekre az afrikai Elefántcsontparton, de előfordulnak Európában, Dél-Amerikában és Délkelet-Ázsiában is. Egy-egy „lelőhely” elég nagy területtel (mintegy 200 négyzetkilométer). A tektitek mindig élesen elütnek a környező geológiai alakulatoktól.

Ez utóbbi tény arra a következtetésre vezet a tudósokat, hogy lelőhelyüktől távolabb vidékeken kellett keletkezniük. Az is érdekes jelenség, hogy sohasem fordulnak elő elszigetelten, hanem mindig nagy tömegben, azonos geológiai tulajdonságokkal, ami közös eredetükre utal. Az argon-kálium mód-

szert segítségével végzett kormeghatározások tanúsága szerint a legfiatalabb köztük is eléri a 680.000 évet, a legöregebb pedig meghaladja a 30 millió évet.

A tektitek eredetéről vonatkozólag még mindig nem alakult ki egyöntetű vélemény a tudósok között. Alakjuk figyelembevételével sokan úgy vélik, hogy földön kívüli eredetűek és mai formájukat azáltal nyerték el, hogy nagy sebességgel, megolvadt állapotban szeltek át a légkör. De ebben az esetben honnan jönnék? Egyes szakemberek úgy gondolják, hogy meteorok összeütközéséből keletkeztek. Mások viszont csepp formájában megszilárdult hold-árványok a Hold „könnyein” tartják, amelyek óriási sebességgel szóródtak szét a térben, annak következtében, hogy kiserőnket 30 kilométer másodpercenkénti sebességgel haladó meteor-jai bombázták, kiszakítva a Hold testéből ezeket a cseppeket, vagyis az őket létrehozó tömeget.

Mivel magyarázható az a tény, hogy a Föld bizonyos területein találhatók? Ennek megvilágítására a következő hipotézist állították föl: a Holdról leválasztott „lővedék” Földkérsőnként helyezkedtek el bolygónk körül. Pályájának su-

gára fokozatosan csökkent és így e „mesterséges hold” behatolt a földi légkörbe. Itt a surlódástól megolvadt és az olvadás fejletet- te hő szétfreccsentette anyagát, amely cseppekben szóródott szét a Föld egy bizonyos területén.

Tekintettel a földkérgét alkotó ásványokhoz hasonlatos összetételükre, felmerült az a gondolat is, hogy a tektitek bolygónkon keletkeztek. Ebben az esetben viszont újabb probléma merül föl: éspedig az, hogy milyen katalizma hívta őket életre. Keletkezésükhöz ugyanis óriási energiára volt szükség, amelynek nagyságrendje a hidrogénbomba robbanásakor felszabaduló energiához mérhető. Valóban, a hidrogénbomba felrobbantásának közelében találtak mesterséges tektitek, amelyek igen hasonlóak a Texasban előfordulókhöz. Hogyan volt azonban lehetséges Földünkön több száz ezer vagy millió évvel ezelőtt egy ilyen nukleáris robbanás?

A tektitek életkora kizárta teszi, hogy keletkezésükben valamilyen szerepe is lehetett volna az emberiségnek.

Eredetük kérdése — mint a fentiekben is látható — azonban még koránt sincs teljesen tisztázva.

Az ENSZ-közgyűlés XXII. ülésszaka

NEW YORK. — Romulus Căpălescu, az Agerpres közlönetűsítője a ENSZ-közgyűlés szerda délutáni ülésének első szónoka Pierre Harmel belga külügyminiszter volt. Közönte az új elnök megválasztását, kijelentette, hogy „országaink együttműködnek, és sikeresen állnak a európai államok közötti közlekedésért a különböző kormányzati rendszerek kölcsönös tisztelete alapján”.

„Ami bennünket illet — mondotta Európára hivatkozva — harmadik feladatunk a különböző politikai rendszert európai államokkal való kapcsolatainkat, hogy realista és alkotó szellemmel, a kölcsönös tisztelet és megértés alapján oldjuk meg a második világháború nyomán felmerült nehézségeket.”

Nem várjuk, hogy ez a közlekedési politika egyik napról a másikra megváltozzon az eredményt — hangsúlyozta a miniszter — de az arra készült bennünket, hogy meg határozzuk erőfeszítéseket tegyünk. A nehézségek leküzdését és a szempontok összehangolását meg kell oldani a lehető leggyorsabban, hogy a politikai szándék, hogy tartós megoldásokra jussunk — mondotta Harmel.

A közlekedési kapcsolatban a rendezés kulcsa az, hogy tartós tiszteletben az összes felek szu-

venitását és utasításnak el minden olyan területi módosítást, amely erő általi hódítások alapján — hangsúlyozta a belga miniszter.

A szónok támogatta azt a javaslatot, hogy rendszeres időközönként hívják össze a Biztonsági Tanácsot külügyminiszteri szinten mert — mint mondotta — itt az ideje, hogy ez a szerv ne csak a konfliktusban álló felek szétválasztására szorítkozzék, hanem ugyanakkor következetesen törekedjen a konfliktus okainak megszüntetésére is.

A fejlett államok és a fejlődésben lévő államok közötti gazdasági együttműködés kérdéseivel kapcsolatban Harmel javasolta, hogy hozzanak létre együttműködési és fejlesztési világszervezet az összes ilyen irányú erőfeszítések összehangolása érdekében.

Íjabb Habib Burgiba, Tunézia külügyminisztere hangsúlyozta, hogy a közép-keleti probléma rendezésének előfeltételeként ki kell vonni az izraeli csapatokat az elfoglalt arab területekről. Ez megteremt a feltételeket a függő kérdések alapvető vonatkozásainak megvitatására és igazságos megoldások találatára. A tunéziai miniszter ezután részletesen foglalkozott „a szegénység elleni háborúval”, rámutatva, hogy a fejlődésben lévő országok, noha elsősorban

máját erőfeszítésekre támaszkodnak, szélesebb körű együttműködést várnak a fejlett államok részéről. Kifejezte reményét, hogy az Egyesült Nemzetek Kereskedelmi és Fejlesztési Szervezetének (UNCTAD) második ülésszaka új szakaszt kezdett jelenteni majd ebben az irányban.

Raul Sapena Pastor paraguayi külügyminiszter kidomborította, hogy az atomfegyverek elterjedésének megakadályozásával egyidejűleg minden eszközrel fejlesztési kell az atomenergia békés felhasználását és az e téren végzendő tudományos kutatásokat. Erőfeszítéseket kell tenni, hogy e téren csökkentsék a fejlődésben lévő országok lemaradását a fejlett országokkal szemben, és ne alakulhasson ki az iparosított országok „atommonopóliuma”.

A szónok kijelentette továbbá, hogy minden országnak haladnia kell az iparosítás felé, és e téren elsősorban az illető ország lehetőségeiből és saját erőforrásaiból kell kiindulni, majd foglalkozott az interregionális gazdasági együttműködés kérdéseivel és rámutatott, hogy ennek nem kell nemzetek feletti szervezetre szülnie.

Szolásra emelkedik ezenkívül Trinidad Tobago és Kenya képviselője.

NEMZETKÖZI ÉLET

Gheorghe Cioară megkezdte a hivatalos megbeszéléseket Romában

Gheorghe Cioară, Románia külkereskedelmi minisztere csütörtökön megkezdte a hivatalos megbeszéléseket Giustino Tolloy olasz külkereskedelmi miniszterrel a két ország gazdasági és kereskedelmi kapcsolatainak fejlesztéséről. A megbeszéléseken részt vett Ion Radu, országunk római ideiglenes ügyvivője, Ion Berechet, a román kereskedelmi képviselő vezetője, a román —olasz kereskedelem bővítésére vonatkozó egyezményről tárgyaló küldöttség vezetője, román és olasz főtisztviselők és szakértők.

Délután Gheorghe Cioară találkozott az olasz ipari és kereskedelmi körök képviselőivel.

A Csehszlovákiai KP KB plenárisa

A CTK hírtgyűjtője közli, hogy a Csehszlovákiai KP Központi Bizottsága szeptember 26-án és 27-én Prágában plenáris ülést tartott, amely elemezte a nemzetgazdaság 1967. évi fejlesztésének és az élet-színvonal emelésének kérdéseit, valamint az 1968. évi terv véglegesítésének alapelveit.

A plenáris ülés foglalkozott egyes ideológiai kérdésekkel, az irak körében kifejtett pártmunkával és több intézkedést határozott el e tekintetben.

A plenáris ülés végén Antonín Novotný jelentést terjesztett elő a párt fő feladatairól és az időszaki politikai kérdésekről.

A gazdasági együttműködés keretében

Románia traktorüzemet épít Iránban

TEHERAN. — Nicolae Popovici, az Agerpres tudósítója jelentette:

„A szerződés kifejezője a gyűlöletű iráni-román gazdasági együttműködésnek, és lehetővé teszi a traktorüzem építését a következő öt évre szóló iráni fejlesztési terv keretében.”

A román tudósítóval folytatott beszélgetés során Abdul Hossein Hamzavi helyettes külügyminiszter ezeket mondta: Már néhány évvel ezelőtt láttunk iráni szőlőföldet dolgozó román traktorokat. Az elért eredményeknek köszönhetően ezek a traktorok nagy megbecsüléssel örvendnek és kiváltják bizalmunkat. Ezért részvételük előnyben öket.

Este Románia nagykövete vasárnap adott, amelyen részt vettek a román külügyminisztérium és gazdasági minisztérium vezetőinek képviselői, valamint a két küldöttség tagjai.

A tizenhatalmi leszerelési bizottság ülése — A román küldöttség vezetője az atomstop-szerződésről

A tizenhatalmi leszerelési bizottság csütörtöki ülésén V. Trivedi nagykövet, az indiai küldöttség vezetője részletesen elemezte az atomstop-szerződés tervezetét, amelyet az USA és a Szovjetunió küldöttsége terjesztett elő. Hangoztatta, hogy a javasolt szöveg kizárólag a tervezet szerzőinek előnyére szolgál. A szónok szorgalmazta, hogy szüntessék meg a nukleáris kísérleteket és a fegyverkezést hajszát. Az atomfegyverek gyártásának megszüntetése — mondotta — megkönnyítené az atomfegyverek elterjedésének megakadályozását. Az indiai küldött bírálta a szerződés-tervezetet, hangoztatva, hogy ez csak fokozza a nem nukleáris államok biztonságának hiányát. Egy ilyen szerződésnek igazságos egyensúlyt kellene teremtenie az államok két kategóriája között, nem szabadna előnyben részesíteni a nukleáris hatalmakat és reális lépést kellene tenni az általános és teljes leszerelés felé. Ugyanakkor szavatolnia kell a nem nukleáris államok biztonságát. A nukleáris fegyverek „befagyasztásának” és betiltásának végső fokon a nemzetközi biztonságot kell szem előtt tartania, valamint azt, hogy valamennyi állam számára hozzáférhetővé váljék a békés célokra szolgáló nukleáris technológia. Az indiai küldött hangsúlyozta továbbá egy megkülönböztetés nélküli, egyetemes jellegű ellenőrzés szükségességét.

Ezután Nicolae Ecobescu nagykövet, a román küldöttség vezetője

emelkedett szólásra. Miután hangsúlyozta, hogy nem szándékozik részletesen elemezni a szerződés-tervezetet, amelyet a Szovjetunió és az USA terjesztett a bizottság elé megvizsgálás végett, kiemelte a dokumentum részletes tanulmányozása szükségességét teszi néhány szerves alkotóelemének előzetes tisztázását. Emlékeztetett a román küldöttség ez év augusztus 8-i nyilatkozatára, amely felszólította Románia elvi álláspontját a nukleáris fegyverek el nem terjesztésének kérdésében, majd néhány megjegyzést tett az atomstop-szerződés tervezetével és az ezen eszközözlendő módosításokkal és javaslatokkal kapcsolatban.

A szónok megállapította, hogy a szerződés-tervezet semmiféle előírást nem tartalmaz az ellenőrzésre vonatkozóan. Komoly fogyatékosság ez — mondotta —, aminek következtében nem elegendő világosak a javasolt tervezetben vázolt összkép kontúrjai.

A román küldött a továbbiakban utalt arra, hogy az atomfegyverek el nem terjesztésének milyen helyet kell elfoglalnia a nukleáris leszerelés megvalósítását célzó intézkedések komplexumában. Hangoztatta, hogy ennek abszolút elsősége van az általános leszerelés folyamatában. A román küldött hangsúlyozta, hogy az atomfegyverek elterjesztésének megállítását nem csak kiindulópontot jelenthet, hanem szilárd akcióit is a végcélt felé. Az atomstop-szerződés egyik része kell, hogy legyen a sorozatos intézkedések az atomfegyverek gyártásának megszüntetésére, a katonai célú föld alatti kísérletek megtiltására, a meglévő atomfegyver-készletek és ezeket célzászálalt eszközök csökkentésére és végül teljes felszámolására. Ha az atomfegyverek elterjesztésének megállítását nem kapcsolják össze ilyen intézkedésekkel, nem lehet haladást elérni a nukleáris veszély felszámolásának útján. A román küldött ezért nélkülözhetetlennek véli, hogy a nem nukleáris országok azon kötelezettségvállalásával egyidejűleg amely szerint lemondanak az atomfegyverről, az atomstop-szerződés tartalmazzon pontos jogi kötelezettségeket a nukleáris fegyverekkel rendelkező hatalmak számára, hogy intézkedéseket tesznek a fegyverek betiltására és megsemmisítésére.

A román küldött behatóan érvelt a javaslat mellett, kiemelve azt a hangsúlyozott jogi és politikai összhangtalanságot, amit a tervezet juttat kifejezésre, amikor páratlanul pontos törvényes kötelezettségeket állapít meg a nem nukleáris országok számára, de elegendően tekint egy bizonyos szándékot ki nyilvánítását, amikor a nukleáris hatalmak arra vonatkozó kötele-

zettségének megállapításáról van szó, hogy leszerelési intézkedéseket hajtanak végre. A román küldött hangoztatta, hogy a kötelezettségek mennyivel fontosabbak a szándékok nyilvánításánál, mind értékük, mind pedig jogi hatásuk tekintetében.

A terminokleáris fegyverek elterjesztésének megállítására irányuló egyezmény hatékonysága, stabilitása és vonzereje attól függ — mondotta a román küldött —, hogy milyen fokozat és milyen mértékben biztosítja az előmenetelt az atomháborús veszély elhárításának útján. Az egyezménynek arra kellene szolgálnia, hogy megbízható korlátot emeljen, amely megakadályozza a meglévő készletek további bővítését és a nukleáris fegyverek tökéletesítését, felszámolva a világban a nukleáris és nem nukleáris országokra való megosztást, hozzájárulva a világhétköz megmentéséhez és kivétel nélkül mindenki biztonságának fokozásához, erősítendő az államok közötti egyenlőséget, növelve azoknak a jogszabályoknak a tekintélyét és hatékonyságát, amelyeknek irányadó szerepet kell játszaniuk az országok és népek közötti kapcsolatokban.

A felszólaló hangsúlyozta, hogy a nukleáris fegyverekkel rendelkező hatalmak leszerelési kötelezettségvállalása a tökéletes kölcsönösség szellemében, az államok közötti egyenlőség elvének — a nemzetközi jog és a jelenkori nemzetközi kapcsolatok sarkköveinek — természetesen következményeként jelentkezne és az a parancsoló követelmény diktálja őket, hogy a nukleáris veszély gyökerénél, vagyis a legfőbb megpusztító fegyverek létezésének felszámolásánál kell kezdeni.

A román küldöttség vezetője ezután a biztonsági garanciák kérdésével foglalkozott, amelyeket a nem nukleáris államoknak kell élvezniük. Tény az — mondotta —, hogy azoknak az országoknak, amelyek nem rendelkeznek nukleáris fegyverrel, az atomstop-szerződés tervezete értelmében kötelezettséget kell vállalniuk, hogy nem termelnek és nem vásárolnak semmilyen uton sohasem ilyen fegyvert. Másrészt tagadhatatlan, hogy a nukleáris fegyverekkel nem rendelkező országoknak nem csak jogai, hanem kötelezettségei is vannak a saját biztonságukkal szemben. Ez mindenképp feltételezi, hogy az atomstop szerződés útján a nukleáris hatalmak ünnepélyes kötelezettséget vállaljanak, hogy soha és semmilyen körülmények között nem fogják alkalmazni a nukleáris fegyvert olyan államokkal szemben, amelyek ezzel nem rendelkeznek, másrészt pedig, hogy semmilyen esetben és semmilyen körülmények közepette nem fogják fenyegetni ezeket az államokat nukleáris fegyver használatával. A román küldött hangsúlyozta azokat a pozitív következményeket, amelyekkel a nukleáris hatalmak ilyen-szerű határozott vállalása járna.

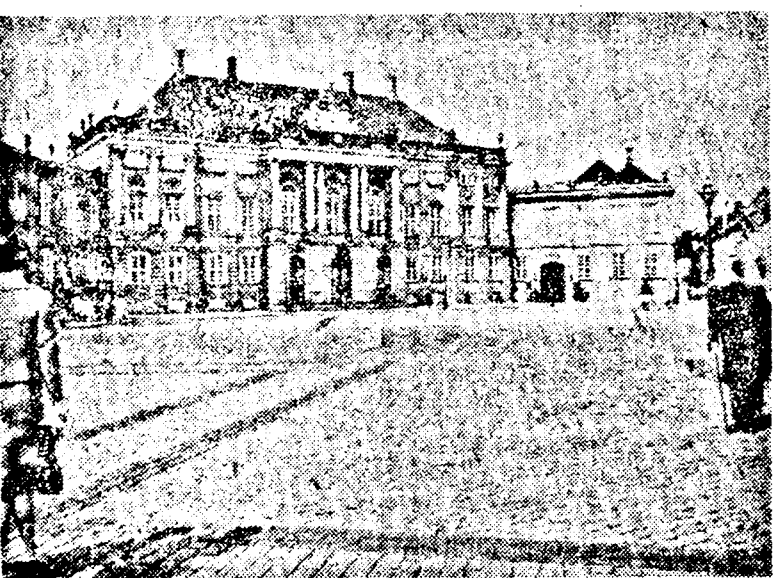
A francia külügyminiszter felszólalása

NEW YORK. — R. Căpălescu, az Agerpres közlönetűsítője a ENSZ-közgyűlés csütörtöki ülésén Maurice Couve de Murville francia külügyminiszter volt a fő felszólaló. Cornelius Mănescuhoz, a közgyűlés új elnökéhez írt szavait a francia külügyminiszter a következőket jelentette ki:

„A francia küldöttség rendkívüli megelégedéssel üdvözölte az Ön megválasztását ebbe a magas funkcióba, amely a közgyűlés jelenlegi ülésszaka során Önre hárul”. Ön Romániát képviseli, azt az országot, amelyhez Franciaországot olyan téveszék fűzik, amelyek civilizációnak történelmnek, barátságának neveznek. Az idei választásban, amit egyetlen ország sem fellebbezett meg, mi annak a bizonyítékát látjuk, hogy a nemzetközi közösség elismerte az utóbbi időben Európában észlelt szerencsés fejleményeket, amelyekkel mi Franciaországban enyhülésnek megértésnek és együttműködésnek nevezünk.

„Már rég elérkezett az ideje annak — mondotta a szónok —, hogy új ragyogó módon szentesítsük a mi régi kontinensünkön végbement változásokat. Kontinensünket fél-évszázad leforgása alatt két borzalmas háború pusztította végig, majd pedig husz éven át a „hidegháború” bénította meg. Jelenleg — hangsúlyozta a francia küldöttség vezetője — a feltételek fokozatosan megváltoznak, a nemzeti jelleg újra érvényesül, normális kapcsolatok kezdenek meghonosodni minden területen, új kilátások rajzolódnak ki az európai népek előtt.

Az európai biztonság kérdéseiről szólva, hangsúlyozta, hogy a folyamatban lévő, folytatásra váró fejlődésből kiindulva, elő kell készíteni „egy széles körű európai megbeszélés” feltételeit egy olyan biztonság alapjainak lefektetésére mindenki számára, amelynek keretében megoldódik a német kérdés is. Mint mondotta, foglalkoztatja a világ más térségeiben fennálló helyzet, majd arról beszélt, hogy az ENSZ-ben általános és mélyeségek kiábrándultság uralkodik amiatt, hogy folytatódik „egy növekvő hevesebb kibontakozó kegyetlen és pusztító háború”, amelybe belesodródott a világ egyik legnagyobb hatalma. „Csak e nagyhatalom döntő kezdeményező lépése, nevezetesen az Észak-Vietnám elleni pusztító bombatámadások feltétel nélküli és korlátozás nélküli megszüntetése” kiűszöbölheti ki a harcok meddő és beláthatatlan ideig tartó folytatásának kilátását. E lépés után fontolóra lehetne venni tárgyalások megkezdését, amit azt a Vietnám DK kormányza több ízben kijelentette. A tárgyalásokból adódó megoldás elemeinek az 1954. évi genfi egyezményből kell fakadnia, ami azt jelenti, hogy ki kell vonni a külföldi haderőket, a vietnámiaknak pedig lehetőséget kell nyújtani, hogy maguk intézzék ügyeiket. Ez az egyetlen kilátás arra, hogy vége szakadjon a vietnámi nép hihetetlen szenvedéseinek és megzúzódnak a konfliktus, amely a legkárosabb befolyást gyakorolja a nemzetközi kapcsolatok összességére.”

KOPPENHAGAI KEP. Dánia fővárosának egyik történelmi tere.

Elutazott Róma város polgármestere

Csütörtök reggel elutazott a fővárosból Theo Burauen, Köln (NSZK) város polgármestere, a Kölni Városok és Kiállítások Társasága igazgatótanácsának elnöke és dr. Robert Krugmann, a társaság igazgatója, akik látogatást tettek országunkban. (Agerpres)

A Die Welt az angliai faji konfliktusokról

„Nemrég nyilvánosságra hozták a Politikai és Gazdasági Tervezés Brit Intézete antikémény megállapításait. Ezzel kapcsolatban a Die Welt című hamburgi újság terjedelmes londoni tudósítást közöl, s rámutat, hogy Angliában élesedik a faji konfliktus. Az antikémény kiűzi, hogy Angliában „aggasztó és riasztó” formákat öltött a faji korlátozás. A színes bőrű lakossággal szembeni megkülönböztetést különösen a munkaadó felhasználása terén állapították meg.

A Die Welt tudósítója megjegyezte, hogy a brit lakosság körében széleskörűen elterjedt a színes bőrűekkel szembeni ellenszenvés érzület. Ugyanaz a háziasszony, aki nem szeret színes bőrűtől halat vásárolni, megveti azt a halakörzvet, amely minden valószínűség szerint előzőleg tucatnyi színes bőrű dolgozó kezén ment keresztül. Ha azonban egy éjjel sztrájkba lépnek az összes brit színes bőrű munkások, az

egész angliai közlekedési és szállítási rendszer pillanatok alatt megbénulna. Anglia manapság sokkal nagyobb mértékben függ a megtört, de nem szeretett színes bőrűek támogatásától, mint ahogy azt az emberek gondolják. A színes bőrűek tud-

Külföldi sajtóból

ják, hogy nélkülözhetetlen, de ugyanakkor nem kívánatos kisebbségek alkotnak, s ez az érzés sok keserűséget okoz nekik, már attól a pillanattól, amikor brit földre lépnek. Egy lakásügynök a következőket mondotta az antikéményről: „Gyakorlatilag lehetetlen butoránok lakást szerezni egy pakisztáni-nak, vagy a nyugat-indiai szigetek-

ről érkezett személynek”. Amikor egy színes bőrű olyan anyagi helyzetbe kerül, hogy gépkocsit vásárolhat magának, a biztosító társaságok fele azt állítja, hogy az illető nem rendelkezik a vezetéshez szükséges tulajdonságokkal, s ezért sokkal nagyobb biztosítási díjat követel tőle. És ez egy olyan országban történik, ahol a társaságok 33 százalékat színes bőrű sofőrök vezetik.

Az említett intézet jelentése nyugtatja a brit kormányt. Gyakran felmerül a kérdés: a színes bőrű embereknek és a tagadhatatlan megalázása vajon nem vezet-e egy napon olyan faji zavargásokhoz, mint amelyek az Amerikai Egyesült Államokat rázkódtatják. Az eredmény: Duncan Sandys volt gyarmatiügyi miniszter azt javasolta, hogy igérjének „kárpótlást” minden olyan színes bőrűnek, aki önként távozik Angliából.

Vietnámi helyzet

Az USA háborúja törvénytelen és erkölcstelen

WASHINGTON. (Agerpres). — Denis Mora, David Samas és James Johnson amerikai ifjak, akiket tavaly három évi kényszermunkára ítélték, mert nem voltak hajlandók harcolni Vietnámban, a washingtoni katonai fellebbviteli bírósághoz fordultak, az ítélet megsemmisítését kérve. Szerdán közölték, hogy a fellebbviteli bíróság elutasította. Stanley Faulkner védőügyvéd bejelentette, hogy az ügyben az USA Legfelsőbb Bírósághoz fordul. Faulkner véleménye szerint katonákat csak hadüzenet után lehet külföldre küldeni harcolni, márpedig a vietnámi háború esetében ez nem áll fenn. A per folyamán az említett ifjak kijelentették, hogy azért nem akarnak harcolni Vietnámban, mert az USA ottani háborúja törvénytelen és erkölcstelen.

Aggresszió és csökkenő életszínvonal

NEW YORK. (Agerpres). — A New York Post egyik cikke megjegyzi, hogy az USA vietnámi agressziójának folytatása egyre súlyosbabb érinti az amerikai gazdaságot és az élet drágulásához vezet. A lap a munkaügyi minisztérium által közölt hivatalos adatokra hivatkozva rámutat, hogy 1965 óta, vagyis a vietnámi hábo-

Buddhista tüntetés Saigonban

Több, mint 1000 buddhista szerzetes tüntetett csütörtökön Saigon utcáin, élén Tri Quanggal, az egyik legjelentősebb buddhista vezetővel, akinek 1963-ban nagy szerepe volt Ngo Dinh Diem megdöntésében. A tüntetők, akik nem ismerik el a nemrég tartott elnökválasztások érvényességét, a legelterjedtebb dél-vietnámi buddhista szekták képviselői. Főként azért elégedetlenkednek, mert a saigonai katonai junta a katonai rendszert és az amerikai intervenciót nem kifogásoló egyik kisebbségi szektát ismerte el hivatalos egyháznak. A többségi buddhista egyház vezetősége 1966-ban az összes dél-vietnámi városokban nagy méretű és hosszantartó kam-

pányt rendezett a saigoni fölkomposok és az amerikai megszállók ellen.

Dzu „meghívást” kapott... de „nagyon el van foglalva”

SAIGON. (Agerpres). — Truong Dinh Dzu, aki a legutóbbi „elönkválasztások” Thieu tábornok legfőbb ellenfele volt, „meghívást” kapott, hogy csütörtökön jelentkezzen kihallgatásra a saigoni rendőrfőnökség. A hatóságok arra hívták, hogy a főügyész eljárását indított Dzu ellen a „bírósg megsemmisítésért”. A saigoni sajtótudósítók rámutatnak, hogy a megidézés oka sokkal egyszerűbb: Truong Dinh Dzu több ízben azzal vádolta a dél-vietnámi kormányt, hogy megsemmisítette az ugynevezett választások eredményeit és azt állította, hogy bizonyítékokkal rendelkezik e tekintetben. A „meghívással” tehát a saigoni hatóságok meg akarják félemlíteni, illetve ártalmatlanná akarják tenni az ellenzéki ügyvédet. Dzu kijelentette, hogy amióta az idézést megkapta, tucatnyi rendőr követi. Egyébként szeptember 1 óta nem mer kitérni ugyanazon a helyen aludni, mert attól fél, hogy letartóztatják. Az ügyvéd nem hajlandó megjelenni a rendőrségen. Levelet intézett Loan tábornokhoz, az országos rendőrfőnökhöz, és ebben bejelenti, hogy „nagyon el van foglalva és csak október 2 után jelentkezhet”. Ezután Dzu — valószínűleg azért, hogy az öt nyomon követő rendőrtől megszabaduljon — állandóan a dél-vietnámi fővárosban lévő külföldi újságírók között tartózkodott.

Kanelopulosz volt görög miniszterelnök nyilatkozata

ATHÉN. (Agerpres). — A France Presse közli Panayotis Kanelopulosznak, a görögországi katonai államcsíny előtti volt görög miniszterelnöknek a külföldi sajtótudósítók számára adott nyilatkozatát. Kanelopulosz kijelentette: nem ért egyet azzal, hogy csak a jelenlegi kormányhatóságok nyilváníthatják ki szabadon véleményüket, majd hangsúlyozta, hogy nap-nap után csökken azoknak a száma, akik kezdetben helyeselték a katonai államcsínyt. Hozzátette, hogy ezek az emberek családok, mert alapítan az az állítás, amely szerint az április 21-i puccs megemelte a kaosztól az országot. Április 21 óta — mutatott rá többek között Kanelopulosz — a politikusra hallgatást kényszerítették, a sajtó nem közelebbi elgondolásait, nem említheti nevéket. Ha a politikuskok más eszközök útján próbálnak érintkezni a lakossággal, hadbírósgát el kell kerülni. Az április 21-i államcsíny — mondotta a volt görög kormányfő — nemcsak, hogy nem biztosított normális jövőt a görög nemzetnek, hanem ellenkezőleg, attól tartok, hogy az ország a fájdalmas megzúzódtatások és a zűrzavar ellenőrizhetetlen folyamataiba került. A jelenlegi kormányzat — folytatta Kanelopulosz — lebecsüli a görög népet, főként pedig az ifjúságot, ha azt képzelik, letartóztatásokkal és bírósgai ítéletekkel megfélemlíthetik. A volt miniszterelnök befejezésül hangsúlyozta: „Ha nem állítják haladéktalanul helyre a szabadságot, Görögországot olyan veszélynek teszik ki, amely mindent tönkre tehet”.